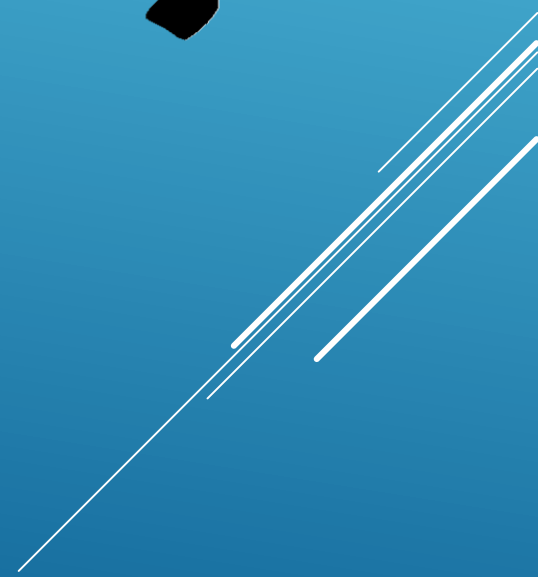

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیشگیری از اعتیاد

طرح جامع پیشگیری از جرائم و آسیبهای اجتماعی

پلیس نظارت بر اماکن عمومی فرماندهی انتظامی استان بوشهر

امروز توطئه دشمن،

توطئه می پچیده ای است.

ما باید جوانب این توطئه را به روشنی بشناسیم و بشناسانیم؛

وظیفه ما این است.

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

ضرورت توجه به اعتیاد

سوء مصرف مواد مخدر از جمله بارزترین آسیب های اجتماعی است که به راحتی می تواند بنیان فرهنگی، اجتماعی یک کشور را سست نموده و پویایی انسانی آن را به مخاطره بیاندازد. به دلیل گستردگی این پدیده، دامنه ی اعتیاد جوانان و ناآگاهی های موجود در این زمینه، آگاه نمودن اقشار مختلف جامعه به خصوص نسل جوان، زمینه ی شناسایی عوامل زمینه ساز اعتیاد، پیامدهای منفی مواد و آثار زیان بار آن، معضلاتی که این پدیده به دنبال دارد و اختلالاتی که ایجاد می کند، بدون تردید مؤثرترین شیوه ی مقابله با اعتیاد، پیشگیری از مبتلا شدن به آن است. زیرا مادامی که فرد معتاد نشده و اراده اش را از دست نداده است قادر خواهد بود مصونیت خود را از ابتلا به اعتیاد حفظ کند بنابراین ارائه ی آموزش های صحیح و متناسب با ساختارهای موجود جامعه به اشکال و روش های مختلف، و افزایش آگاهی و بینش گروه های آسیب پذیر جامعه، خصوصاً نوجوانان و جوانان، موجب سلامت بیشتر، و مواجهه ی بهتر با واقعیت های زندگی می شود.

تعریف اعتیاد

اعتیاد به مواد مخدر، مسمومیت حاد یا مزمن است که مضر به حال شخص و اجتماع بوده و زائیده ی مصرف دارویی طبیعی یا مصنوعی می باشد.

تعریف معتاد

معتاد فردی است که در اثر استعمال مکرر و مداوم، متکی به مواد مخدر و یا سایر مواد است و دارای مشخصه‌های زیر می باشد:

- ❖ در اثر مصرف مکرر، عادت روانی ایجاد می شود.
- ❖ مقدار مواد مصرفی برای نگهداری اثر مطلوب، افزایش می یابد.
- ❖ در اثر قطع مواد مخدر یا دارو علائم خاصی در معتاد ایجاد شود.
- ❖ اعتیاد برای فرد یا جامعه زیان آور باشد.

وابستگی جسمانی

حالتی است که در آن بدن به ماده ای عادت می کند و آن را به کارکرد "طبیعی" بافت بدن وارد می سازد و نشانه هایی همچون اضطراب، تحرک پذیری، میل شدید به مصرف ماده، توهم، تهوع، سردرد و لرزش بدن را شامل میشود. البته مواد مختلف، توانایی متفاوتی در ایجاد وابستگی جسمانی دارند.

وابستگی روانی

حالتی است که در آن فرد به سبب اثر خوشایندی که یک ماده ،
وسواسی عملی برای استفاده از آن بوجود می آورد ، احساس میکند ،
بدون آنکه از نظر جسمانی لزوماً به آن وابسته باشد .

وابستگی دارویی

یک حالت روانی و گاهی جسمانی که در نتیجه اثرات متقابل دارو یا مواد مخدر بر یکدیگر ایجاد گردیده ، به وسیله واکنشهای رفتاری و غیره مشخص می گردد.

علل سوء مصرف مواد

□ عوامل سرشتی، ژنتیک و فیزیولوژیک

□ عوامل روانشناختی

□ عوامل محیطی، اجتماعی و فرهنگی

□ عوامل فرهنگی - نگرشی

□ عوامل درون فردی

انواع مواد مخدر و روان گردان و تأثیرات آنها

۱- مواد نیکوتین دار: سیگار و تنباکو

۲- مخدرها (سستی زا، سرکوب گرها)

سستی زا سبب کاهش انرژی، هوشیاری ذهنی، ضربان قلب، فعالیت جسمانی و سرعت تنفس، کاهش سرعت عکس العمل، القای حالت رویا در زمان بیداری، بی حسی، کرخی، رخوت و خواب شدید نیز می شوند.

انواع مواد مخدر و روان گردان و تأثیرات آنها

۳- مواد توهم زا: توهم زاها سبب کاهش، تغییرات و اختلال در خلق و خو،

ادراک و حواس بینایی و شنوایی می شوند

۴- مواد توان افزا: این مواد موجب افزایش انرژی هوشیاری ذهنی و فعالیت

جسمانی، کاهش خستگی، سر کوب گرسنگی، افزایش ضربان قلب و فشار

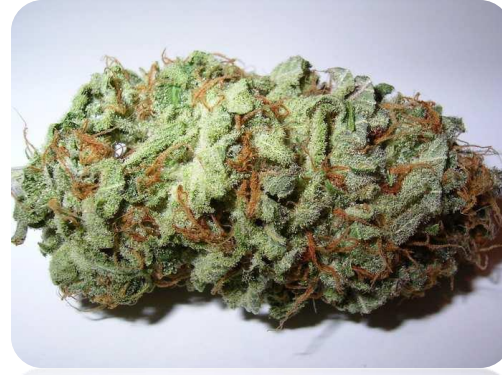
خون در مصرف کننده می شود.

۵- مواد استنشاقی: داروهای کندساز دستگاه عصبی

برخی از مواد که در میان جوانان و نوجوانان ایرانی شیوع بیشتری دارند

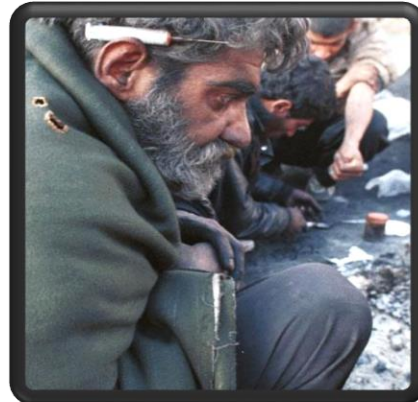
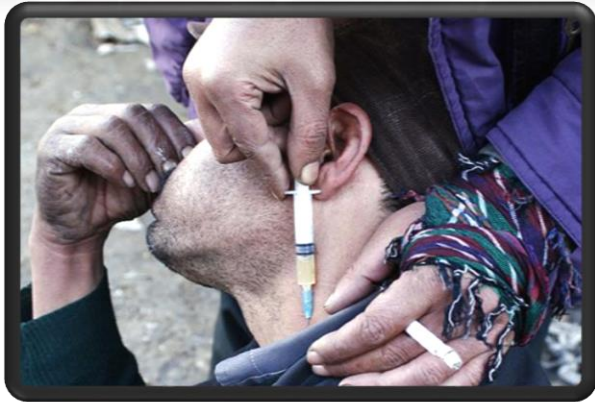
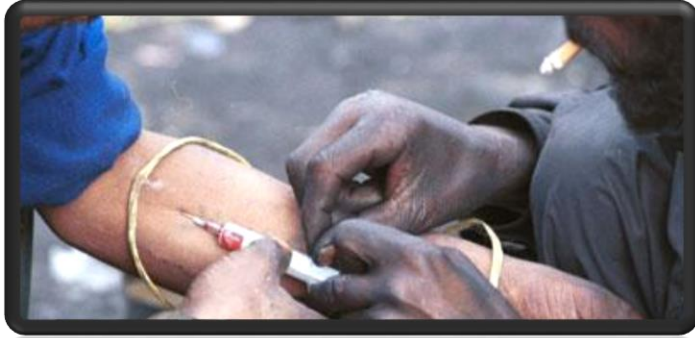
پان
ال.اس.دی.
کوکائین
کراک
آمفتامین
اکستازی
شیشه یا شابو
استروئیدها
مواد استنشاقی
الکل

سیگار و نیکوتین
تریاک
هروئین
مرفین
باربیتورات
بنزودیازپین
نورجیزک
حشیش

عوارض اعتیاد

□ عوارض خانوادگی

□ عوارض اجتماعی

□ عوارض شغلی

□ عوارض اقتصادی

درمان اعتیاد

درمان معتادان، یک مداخله ی عمدی از پیش برنامه ریزی شده در سلامتی رفتار و زندگی شخصی و اجتماعی فردی است که از اعتیاد به الکل یا مواد مخدر رنج می برد. درمان ، فرد را قادر می سازد به هوشیاری، سلامت جسمی و روانی، و فعالیت طبیعی دست پیدا کرده و آن را حفظ کند. درمان اعتیاد باعث کاهش بزهکاری و بهبود رفتارهای اجتماعی و شغلی می شود و از ناراحتی های روحی و روانی، و خانوادگی می کاهد.

✓ دستیابی به اطلاعات دقیق از معتاد و مشکلات وی.

✓ بررسی علل مربوط به اعتیاد که ممکن است اجتماعی، روانی یا جسمی

باشند.

✓ بررسی وضعیت خانوادگی برای شرکت در برنامه ی کنترل اعتیاد

سم زدایی

روش های طبی برای کمک به سم زدایی عبارتند از:
✓ استفاده از دارویی که فرد به آن وابسته است.
✓ استفاده از داروهایی که تحمل متقاطع ایجاد می کنند، مثل کلونیدین.
✓ استفاده از داروهای ایجاد کننده ی علائم محرومیت مانند نالوکسان و نالتروکسان.

✓ درمان تضعیف علائم با داروهای کمکی

هدف از سم زدایی

□ رهایی فرد معتاد از وابستگی دارویی که به علت مصرف مزمن روزانه ی مخدر حاصل

□ کاهش درد و ناخوشی دوران محرومیت از دارو
□ فراهم نمودن درمان سالم و بی خطر، و کمک به معتاد در برابر مشکلات ابتدایی ترک.

□ درمان مسائل طبی ایجاد شده بدنبال ترک یا معرفی فرد در صورت نیاز به درمان

□ ارائه ی آگاهی به معتاد در مورد سلامتی خویش و همچنین نحوه ی جلوگیری از ترک مصرف

روش های سم زدایی

❖ روش بستری در بیمارستان

محاسن: توانایی استفاده از دوز بالای دارو، عدم دسترسی به مواد مخدر، ترک سریع تر، مشاهده و درمان عوارض ناشی از ترک اعتیاد.
معایب: هزینه ی گران، به هم خوردن نظم زندگی بیمار و نیاز به دور بودن از محل کار و منزل.

❖ روش نیمه بستری

این روش هزینه ی کمتری نسبت به روش بستری کامل داشته و بعضی از مزایای بستری را نیز در بردارد.

❖ روش سرپایی

محاسن: از نظر هزینه ارزان تر از دو روش دیگر است، نیاز به ترک کار نداشته و نظم زندگی روزمره ی فرد به هم نمی خورد.
معایب: دسترسی به مواد در صورت وسوسه شدن، نیاز به تدریجی انجام شدن ترک اعتیاد

توان بخشی و پیگیری

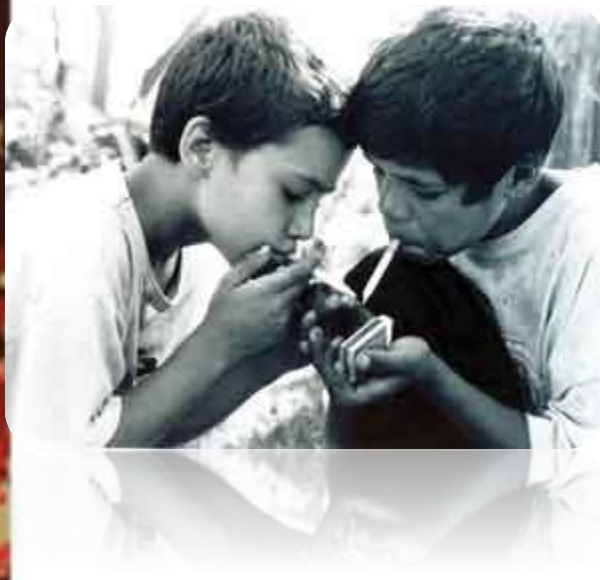
آنچه از سم زدایی اهمیت بیشتری دارد پیگیری و توان بخشی اعتیاد است. بیشترین عود اعتیاد در مرحله ی بعد از سم زدایی است. اولین اصل موفقیت در این مرحله پذیرش فرد، اعتقاد و خواسته ی بیمار برای تغییر در زندگی است. بیمار باید خودش خواهان ترک اعتیاد و تغییر در روش زندگی باشد. پذیرد که لازمه ی جلوگیری از عود، تغییر در سبک زندگی، روابط بین فردی و خانوادگی است. باید برای بیماران توضیح داده شود که سم زدایی فقط قدم اول درمان است و درمان کامل، نیاز به یک دوره ی طولانی مدت دارد. علاوه بر تغییر در سبک زندگی، نگرش و دینامیک خانواده نیز مهم است. در بعضی شرایط ممکن است حتی نیاز به تغییر محل زندگی باشد. بیمار باید در قبال درمان خویش احساس مسوولیت نماید و تمام مسوولیت را به گردن تیم درمان نیندازد.

پیشنهادات :

الف) راهکارهای متمرکز بر فرد با رویکرد پیشگیری:

- ۱- آگاهی از پدیده مواد مخدر و اثرات منفی و مثبت آن
- ۲- افزایش اعتقادات و ارزشها و باورهای دینی و مذهبی در جامعه
- ۳- تعیین اهداف بلند مدت و کوتاه مدت برای فرد
- ۴- آموزش مهارتهای تصمیم گیری به فرد
- ۵- آموزش مهارتهای حل مسئله
- ۶- آموزش مهارتهای قاطعیت به فرد
- ۷- آموزش مهارتهای مقابله با بحران
- ۸- آموزش نحوه برقراری ارتباط مطلوب در جوانان
- ۹- مراقبت از سلامت و خطراتی که سلامت فرد را تهدید میکند
- ۱۰- پرهیز از خشونت

پیشنهادات :

ب) راهکار های متمرکز بر والدین با رویکرد کاهش

- ۱- افزایش اطلاعات و آگاهی والدین در مورد مواد مخدر و روانگردانها
- ۲- آشنایی با ویژگیها و خصوصیات دوران نوجوانی
- ۳- کیفیت و شیوه برقراری ارتباط با نوجوان

ج) راهکار های متمرکز بر مدرسه با رویکرد پیشگیری و کاهش:

- ۱- برنامه های آموزشی در محیط مدرسه برای آموزش کارکنان آن قسمت و به کارگیری سیاستهای ضروری در مقابله با مواد مخدر
- ۲- فعالیتهای متمرکز بر مدیران و مسئولان مدرسه
- ۳- برنامه های متمرکز بر معلمان
- ۴- روشهای متمرکز در تدوین برنامه های درسی
- ۵- برنامه های متمرکز بر رهبران گروههای همسالان

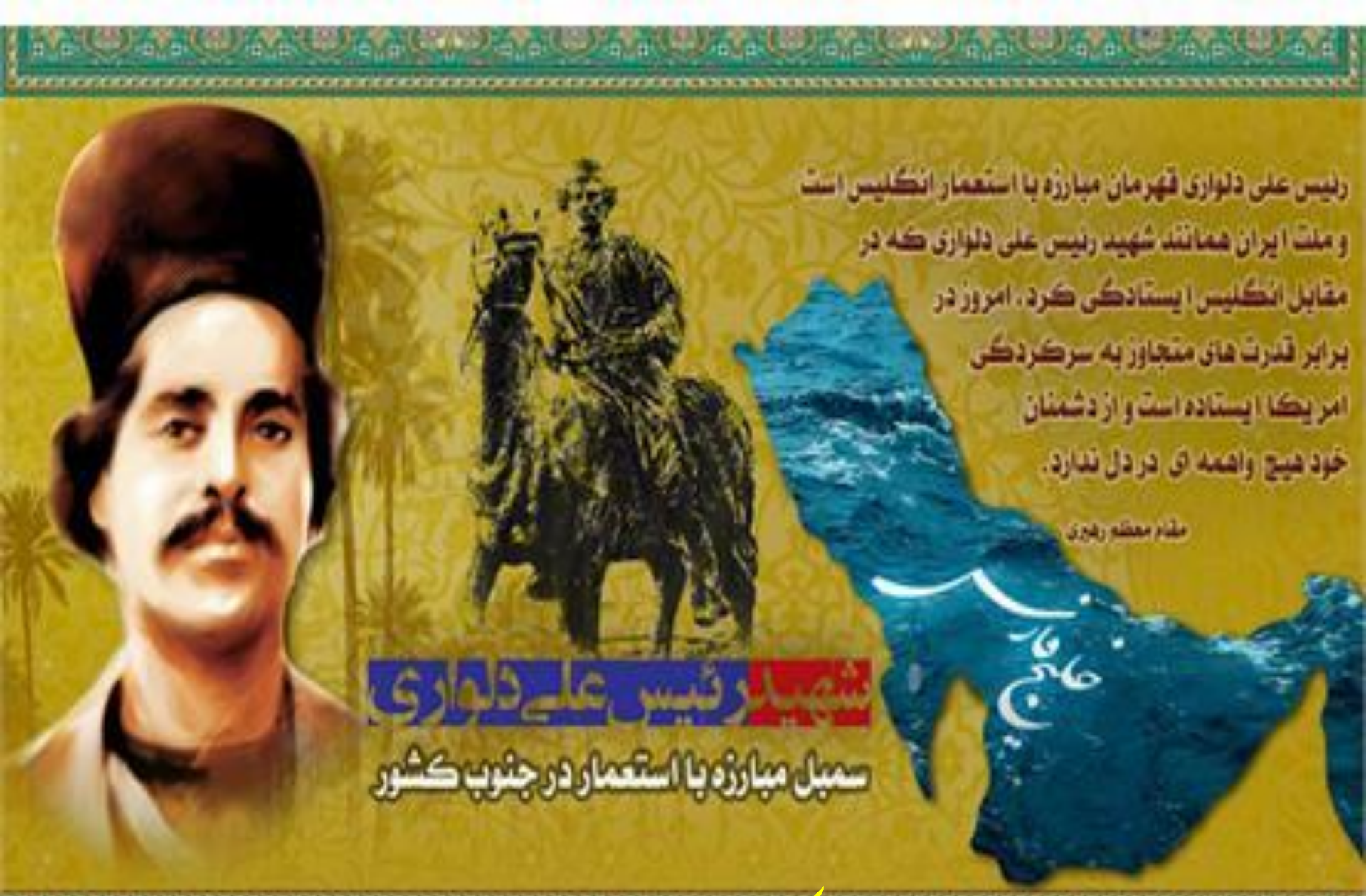
پیشنهادات :

- د) راهکار های اجتماعی با رویکرد کاهش و پیشگیری:
 - ۱- نظارت و کنترل بیشتر دانشجویان خصوصاً دانشجویان غیر بومی ،
 - ۲- تقویت و حمایت از بزه دیدگان و بزهکاران اعتیاد
 - ۳- فراهم نمودن آزادی های قانونمند فردی و اجتماعی برای کل جامعه به ویژه جوانان
 - ۴- تحکیم بنیان خانوادگی
 - ۵- مشارکت دادن جوانان در فعالیتهای فرهنگی ، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی به منظور ایجاد احساس ارزشمندی و اعتماد به نفس در آنها
 - ۶- رعایت اعتدال در فراهم نمودن وسایل مورد نیاز فرزندان
 - ۷- جلوگیری از گسسته شدن رشته های سنتی خانواده
 - ۸- تحریم مذهبی مصرف مواد مخدر به عنوان گناه
 - ۹- رفع ناهنجاریهای اجتماعی و تبعیضات طبقه ای و تعمیم وسایل رفاهی در اختیار عموم

پیشنهادات:

- ه) راهکارهای آموزشی - فرهنگی با رویکرد کاهش:
 - ۱- در فرهنگ ما برخی از انواع مواد مخدر سنتی به عنوان پادزهر و داروی برخی از بیماریها تلقی می شود لذا پیشنهاد می شود که زیانهای مصرف مواد مخدر ، مشکلات روحی و جسمی و ابعاد فقهی آن با صراحت بیشتری بیان گردد.
 - ۲- تغییر نگرش دانشجویان نسبت به مواد مخدر و عدم طبابت خانوادگی با مواد مخدر و مصرف تفنی توسط مبلغان مذهبی ، هنرمندان ، نویسندگان ، رسانه ها و نهادهای مدنی از اهمیت قابل توجهی برخوردار است.
 - ۳- در برنامه های پیشگیری از اعتیاد باید بین ابعاد هنری و ابعاد آگاهی بخشی ، تعادل ایجاد نمود چرا که بزرگنمایی ابعاد هنری در برخی موارد تأثیر منفی دنبال دارد.
 - ۴- تهیه و پخش برنامه های آموزشی از طریق وسایل ارتباط جمعی جهت آموزش معنادران و اعضای خانواده آنان در زمینه پیشگیری و ترک اعتیاد
 - ۵- ایجاد امکانات برای استفاده صحیح از اوقات فراغت جوانان

رئیس علی دلواری قهرمان مبارزه با استعمار انگلیس است
 و ملت ایران همانند شهید رئیس علی دلواری که در
 مقابل انگلیس ایستادگی کرد، امروز در
 برابر قدرت های متجاوز به سرکردگی
 امریکا ایستاده است و از دشمنان
 خود هیچ واسعه ای در دل ندارد.

مقام معظم رهبری

۱۵۰ سالگی رئیس علی دلواری

سمبل مبارزه با استعمار در جنوب کشور

پلیس نظارت بر اماکن عمومی فرماندهی انتظامی استان بوشهر

